

■ TRIBUNA POLITICA

La refurma da vischnancas e dal territori prenda schlantsch

BARBARA JANOM STEINER
PRESIDENTA DA LA REGENZA

Vus As regurdais: En la sessiun da favrer 2011 ha il cussegl grond prendì decisiuns impurtantas per la refurma da vischnancas e dal territori. La regenza è vegnida intimada da prender per mauns immediatamain las lavurs da realisaziun. Gia la sessiun da favrer 2012 ha il parlament tractà in emprim sboz che pertutgava las vischnancas burgaisas. La revisiun parziala da l'art. 61 al. 1 da la constituziun chantunala, tenor la quala l'automatizaziun da la fusiun da las vischnancas burgaisas en cas d'ina fusiun da las vischnancas politicas saja d'abolir, ha il cussegl grond refusà. Percunter ha el approvà la revisiun parziala proponida da la lescha da vischnancas che vuless impedir en spezial l'excorporeziun ed il pajament da facultad burgaisa. Uschia èn vegnidadas scleridas tschertas dumondas. La pratica vegn uss a mussar co che la nova regulaziun vegn a sa cumprovar en connex cun fusiuns da vischnancas.

Cun la missiva davart la refurma dal territori ch'è vegnida deliberada dacurt fa la refurma da vischnancas e dal territori in ulteriur pass enavant. Cun

ina revisiun parziala da la constituziun chantunala duai il plaun d'amez vegnir rectificà e fixà. Sco plaun tranter il chantun e las vischnancas duain vegnir furmadas regiuns. Las regiuns survegnan las incumbensas da las vischnancas u dal chantun. I sa tracta qua d'incumbensas giudizialas, quasi giudizialas ed administrativas. Las incumbensas administrativas da las regiuns cumpiglian p. ex. l'execuziun da la planisaziun dal territori e da la planisaziun directiva regionala. Las incumbensas quasi giudizialas pertutgant il stadi civil sco er il dretg da scussiu e da concurs ch'èn oz incumbensas dals circuls duain vegnir surdadas a las regiuns. Las regiuns èn medemamain purtadras da las assistenzas professunalas. Las regiuns furman ultra da quai il circulo da dretgira per las dretgiras regionalas sco

dretgiras da l'emprima istanza en la giurisdicziun civila e penala.

En il rom da las prescripziuns dal cussegl grond (8 fin 11 regiuns) e considerond ils aspects d'ademplement optimal da las incumbensas sco er las ponderaziuns politicas propona la regenza da stgaffir 11 regiuns. Questas regiuns s'orienteschan essenzialmain vi da la divisiun dals districts actuals. I duai pia vegnir desistì da reunir il district dal Bernina che ha ils pli paucs abitants cun il district da Malögia. Las regiuns duain obtegnair la structura da corporeziun dal dretg chantunala. Quest status na duain ils 39 circuls actuals betg pli survegnir. En l'avegnir duain quels servir mo pli sco circuls electorals per il cussegl grond. La concepziun organisatorica concreta da las regiuns sto anc vegnir discutada en il rom da la legislaziun executiva.

Ina stat betg en discussiun che er la creaziun e la concepziun da las regiuns duai servir a l'intent principal da la refurma da vischnancas e dal territori, numnadamain a rinforzar las vischnancas. Sche la direzziun constat – e da quai sun jau persuasa – èn er pitschnas refurmas in progress!